

Informatieblad 2021-2022

West Brabantse
Vogelwerkgroep

westbrabantsevwg.nl

INFORMATIEBLAD WEST BRABANTSE VOGELWERKGROEP

Inhoud

- I Over dit blad
- II De West Brabantse Vogelwerkgroep
- III Werkgroepen
- IV Activiteiten
- V Samenwerking
- VI Communicatie
- VII Activiteitenplan, Statuten en Huishoudelijk Reglement

I Over dit blad

Colofon

Dit Informatieblad is een uitgave van de West Brabantse Vogelwerkgroep.
Aan de inhoud kunnen geen rechten worden ontleend.

Gehele of gedeeltelijke overname van de tekst is alleen geoorloofd met uitdrukkelijke toestemming van het Bestuur.

Eerste druk: Piet Verboom

Laatste herziene uitgave, januari 2022: Ger Duijf

II De West Brabantse Vogelwerkgroep in vogelvlucht

Inleiding

Voor je ligt het informatieblad van de West Brabantse Vogelwerkgroep, verder aangeduid als de WBVwg. Het is bedoeld om nieuwe leden wegwijs te maken binnen de WBVwg en het kan ook dienst doen als naslagwerk voor de bestaande leden.

Historie

De WBVwg is opgericht op 29 april 1969. In 1989 is de laatste statutenwijziging geweest. Deze wijziging hield verband met de oprichting van een jeugdgroep.

Doel

De WBVwg is een vereniging en heeft statutair tot doel:

- het verzamelen en vastleggen van gegevens betreffende het voorkomen van vogels in haar werkgebied (Breda en omgeving zonder precies afgebakende grenzen)
- het bestuderen van vogels
- het inventariseren van vogels
- het beschermen van vogels
- het leveren van een bijdrage aan milieubescherming

Alhoewel de WBVwg volgens dit lijstje niet nadrukkelijk educatie als doel heeft, heeft de vereniging wel o.a. cursussen die ook aandacht besteden aan de soortenherkenning, fenologie en vogelbescherming.

Uitvoering

De vereniging doet dit door:

- het samenbrengen van zoveel mogelijk personen, die in West-Brabant de bovengenoemde doelen nastreven;
- het meewerken aan regionale en landelijke projecten, waarbij West-Brabant op vogelgebied is betrokken;
- het onderhouden van contacten met andere vogelwerkgroepen in den lande;
- het informeren van regionale en landelijke organisaties over resultaten van eigen vogelstudie;
- het stimuleren van vogelstudie en deelname daaraan: hetzij ten aanzien van een bepaald terrein, hetzij ten aanzien van een bepaalde vogelsoort, hetzij ten aanzien van een bepaald facet van het vogelleven;
- het stimuleren tot het noteren van waarnemingen en tot het doorgeven daarvan naar een centraal punt;
- het combineren en selecteren van de ontvangen waarnemingen en, op grond daarvan, het regelmatig samenstellen van overzichten. Daarbij wordt ernaar gestreefd een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van de vogelstand in West Brabant ten aanzien van de bestudeerde soorten casu quo gebieden;
- het publiceren van dergelijke overzichten;
- het organiseren van contactavonden en studietochten.

Website

De WBVwg beschikt over een uitgebreide website (www.westbrabantsevwg.nl) die voor een ieder te raadplegen is. Op deze site staan de geplande activiteiten, alsmede achtergrondinformatie over statuten, huishoudelijk reglement, cursussen, werkgroepen en bestuurlijke informatie. Een deel van de site is alleen toegankelijk voor leden. Inlognaam en wachtwoord worden periodiek toegestuurd.

Leden

Een ieder kan lid worden van de vereniging. Voor de actuele contributieregeling: zie website of 't Hupke. Ook bestaat de mogelijkheid om gezinslid te worden. Als lid ontvangt men de nieuwsbrief en het clubblad 't Hupke (naar keuze op papier of digitale vorm). Daarnaast bestaat de mogelijkheid om donateur te worden.

Algemene vergadering

Vergaderingen voor leden vinden minimaal twee keer per jaar plaats. Een ledenvergadering heet formeel algemene vergaderingen (AV). De keuze van bestuursleden op basis van voordrachten is een recht van de AV. Op een AV legt het bestuur verantwoording af voor haar daden en haar financiële beleid.

Bestuur

Bestuursvorm

De WBVwg is een vereniging met notarieel vastgelegde statuten. Dit betekent dat de vereniging rechtspersoonlijkheid heeft, wat onder meer van belang is bij het maken van bezwaar tegen allerlei besluiten, zoals in het kader van bestemmingsplannen, landinrichting, enzovoort.

Het bestuur bestaat statutair uit ten minste 5 en ten hoogste 9 personen, die hierna worden voorgesteld.

Voorzitter

Bert van de Haar

Getrouwd met Floor, vader van twee zoons, en vervroegd gepensioneerd officier Koninklijke Landmacht. Geboren in 't Harde (1955, Gelderland) en opgegroeid in IJsselmuiden (Overijssel). Opgegroeid midden in de (toen nog) drassige weilanden van de uiterwaarden van het Ganzendiep, waar altijd volop weidevogels aanwezig waren. Hij is veel met de boot er op uit geweest in Noordwest Overijssel en Friesland. Na afronding middelbare school is hij naar de KMA te Breda gegaan (1977) en sindsdien woonachtig in Brabant. Als eerste in Son en Breugel, en daarna verhuisd naar Breda. Vanwege de aanwezige flora en fauna op de diverse militaire oefenterreinen (altijd prima natuurgebieden) is hij altijd wel geïnteresseerd gebleven in de natuur. Zo kan hij zich nog heel goed herinneren dat hij in zijn beginjaren op de Oirschotse heide vaak Korhoenders heeft gezien en gehoord. Hij had het voordeel als militair dat hij vrijwel altijd een kijker bij de hand had als hij te velde was, en dus veelvuldig vogels en wild in hun natuurlijke habitat heeft kunnen bekijken. Na diverse functies in Oirschot, Den Haag en Amersfoort is hij uiteindelijk in 2011 met vervroegd pensioen gegaan. Toen hij hele dagen thuis was, had hij vrije tijd genoeg en heeft zich toen gestort op vogelfotografie. Om daar beter invulling aan te kunnen geven en te determineren is hij lid geworden van de WBVwg en heeft de cursus voor gevorderden gevolgd. Hij gaat dan ook veelvuldig alleen of met zijn echtgenote Floor op stap voor een dagje vogels kijken en fotograferen. Doordat hij als privé-persoon ook regelmatig in discussie was met de gemeente en Staatsbosbeheer over hun ingrijpen in de natuur is hij in contact gekomen met de voorzitter van de WBVwg tijdens een bezwaarprocedure tegen een festival. Door de oproep in 't Hupke voor nieuwe bestuursleden heeft hij zich laten informeren en toen was zijn interesse geboren voor een bestuursfunctie binnen de WBVwg.

Secretaris

Ger Duijf

Ger is getrouwd met Annemieke en vader van twee zoons en opa van twee prachtige kleindochters.. Hij is geboren in Eindhoven maar opgegroeid in Breda. Na de middelbare school volgde hij hier de opleiding tot chemisch-analist.

Na zijn diensttijd heeft hij bijna tien jaar gewerkt bij een reuk- en smaakstoffenfabriek in Tilburg waarna hij in dienst trad bij een groot (drink)waterlaboratorium. Na hier gewerkt te hebben als chemisch analist volgden later functies als KAM-coördinator en uiteindelijk Test-coördinator Software. In zijn jeugd had hij het geluk les te krijgen van biologieleraars die de leerlingen ook mee naar buiten namen. In de weekenden en vakanties kwam hij met zijn ouders veel op Schouwen-Duiveland waar hij in contact kwam met een leeftijdgenoot die vogels ging kijken. Van het een kwam het ander: een verrekijker, een vogelgids (Petersons Vogelgids) enz.

Via Ronald Buijnsters kwam hij uiteindelijk in contact met de Vogelwerkgroep. Zoals zoveel leden volgde hij daar de vogelcursussen en leerde zo de vereniging kennen. Zo is hij lid van de werkgroep Rooskensdonk, verzorgt de maandelijkse nieuwsbrief en beheert de website. Daarnaast is hij voor de regio Brabant-West een van de twee vertegenwoordigers in de ledenraad van Sovon.

Eind 2019 was hij in de gelegenheid om vervroegd met pensioen te gaan. Hierdoor kwam er nog meer tijd vrij om te gaan genieten van de natuur. Binnen de VWG bestond al even de vacature voor een secretaris die tijdelijk werd vervuld door Piet van Iersel. Na al een aantal malen voorzichtig te zijn gepolst door een aantal leden heeft hij besloten dat deze functie er nog wel bij kan.

Hij streeft ernaar om niet-actieve leden te doen besluiten ook een steentje bij te dragen aan de vele activiteiten binnen de vereniging zodat er voor iedereen voldoende tijd overblijft om van de natuur te genieten.

Penningmeester

Kees Wijnen

Kees (1965) is getrouwd en heeft drie zonen. Als kind groeide Kees op in Ede waar hij vaak in de bossen te vinden was. Zijn moeder was IVN-gids en bracht hem zo respect voor de natuur bij. Hij woont sinds 2010 weer in Breda en kreeg oog voor de vogels, om te beginnen in zijn eigen tuin. Hij is vervolgens in 2013 de basiscursus vogelherkenning gaan doen en zo lid geworden van onze vereniging. Hij loopt elke maand onder leiding van zijn leermeester Kees van der Krift een inventarisatieronde in de Vierde Bergboezem en leert daar elke keer weer wat bij. Verder knut hij in de winter wilgen met de knotploeg van de WBVwg, als zijn agenda het toelaat tenminste. Kees trekt er in zijn vrije tijd graag op uit met zijn hond in een van de vele natuurgebieden in de Baronie van Breda. Hij las dat het bestuur op zoek was naar een penningmeester en heeft zich toen beschikbaar gesteld. Hij had geen ervaring als penningmeester. Wel als afdelingsbestuurslid van de vakbond en heeft voldoende kennis van administratie om de taken van penningmeester uit te kunnen voeren. Bovendien heeft de vorige penningmeester Stefan Vromans toegezegd dat hij hem zal ondersteunen waar nodig.

Coördinator Bio-secretariaat

Laurie Rijdsdijk

Laurie is geboren in Dordrecht, maar opgegroeid in Oudenbosch. In 2009 is zij biologie gaan studeren in Nijmegen, daar deed ze veel algemene kennis op over natuur en specialiseerde zij in klimaatecologie. Tijdens haar tweede stage van de master opleiding deed ze onderzoek naar nestgedrag van het Ornaatelfje in Australië, en daar is de specifieke interesse in vogels begonnen. Voor die stage zocht ze contact met de vogelwerkgroep om voor vertrek wat ervaring op te doen met vogelen en het gebruik van een verrekijker. Na haar afstuderen heeft ze in 2017

meegedaan aan de cursus van kijken naar waarnemen en was ze in 2020 enthousiast begonnen met de vervolgcursus vogelzang. Inmiddels doet ze MUSE-tellingen en watervogeltellingen voor SOVON in de omgeving van Oudenbosch, en helpt ze bij de slachtoffertellingen van de windmolens en bij het opsporen van nesten van weidevogels in de Weimeren polder. Toen er gezocht werd naar een nieuwe bio-secretaris werd zij benaderd, en daar was ze wel enthousiast over. Ze hoopt meer inzicht te krijgen in de werkzaamheden van de vogelwerkgroep, en inhoudelijk kritisch te kijken naar welke nieuwe of aanvullende gegevens nuttig kunnen zijn om de vogels in de regio te bestuderen en beschermen. In haar vrije tijd speelt ze basgitaar in de band Staffa (vernoemd naar een Schots eiland vanwege de fantastische papegaaiduikers daar), fotografeert ze graag natuur en vogels en heeft ze een passie voor reizen (en dan vooral eilanden).

PR en Communicatie

Ineke Buijnsters

Ineke is geboren in Goirle en sinds 1978 woonachtig in Princenhage (Breda). Ze is getrouwd met Ben. Beiden voelen zich echte Princenhagenaars. Ze heeft personeelswerk (HRM) gedaan en is inmiddels gepensioneerd. Ze doet wel veel vrijwilligerswerk, o.a. voor kinderen (creativiteit) en als Dementieconsulent. Ze wil er graag zijn voor anderen. In haar vroegere werk had ze ook te maken met PR-activiteiten. Ze heeft de beide vogelcursussen gevolgd en raakte in gesprek met Jan Benoist over de evaluatie van de cursussen, het vergroten van de bekendheid van de vereniging en het aantrekken van o.a. jonge nieuwe leden. Het was dan ook niet raar dat haar belangstelling voor de PR-bestuursfunctie gepolst werd, waar ze enthousiast over was. Ineke voelde zich altijd al prettig in de natuur, zowel fietsend als lopend, en is lid geworden na een excursie van Willem Veenhuizen. Sindsdien heeft ze ook een passie voor de vogels gekregen en gaat graag met anderen hiervoor de natuur in. Ook wil ze graag een bindende rol spelen binnen de vereniging.

Coördinator werkgroepen

Deze functie is vacant.

Het bestuur heeft minimaal eenmaal per jaar een overleg met de coördinatoren van de diverse werkgroepen. Hieronder vallen ook de organisatie van cursussen, lezingen, excursies, nieuwsbief, beheer website, etc.

III Werkgroepen

Inleiding

De WBVwg organiseert een scala van activiteiten. Een deel van die activiteiten gebeurt in werkgroepen. Het beleid is erop gericht zoveel mogelijk leden bij deze activiteiten te betrekken. Tevens is voor elke activiteit een of meer van de leden verantwoordelijk. Wie graag meer wil weten of een bijdrage wil leveren aan een van de activiteiten kan op de website meer informatie vinden in de stukjes over de werkgroepen (algemene tekst) en in het jaarverslag (actuele zaken van het betreffende jaar) en wordt van harte uitgenodigd contact op te nemen met de coördinator van de betreffende werkgroep.

E-mail: zie onder iedere werkgroep.

Stadsvogels

Omdat er nog zo weinig onderzoek wordt gedaan naar vogels binnen het stedelijk gebied, is het zeer interessant om de bebouwde kom van Breda te karteren op

broedvogels. Daarom is in 2002 vanuit de WBVwg een project gestart, mede ondersteund door de Gemeente Breda.

Sindsdien zijn er jarenlang stadswijken onderzocht (gekarteerd op de zang van de mannetjes), op basis van de kennis van de vogelkundige. In 2009 is dit project afgerond. Het geheel is in december 2009 in boekvorm gepubliceerd.

De groep heeft sindsdien verdere activiteiten ontplooid. Overleg is er met de gemeente over de stadsecologie of -planning.

Een aantal keren per jaar zijn er excursies (in principe 4 keer). Ieder jaar kan de werkgroep speciale aandacht besteden aan één of meer onderwerpen. In 2010 was dat o.a. de Huismus, in 2011 Ganzen en in 2013 zijn, naast de Huismus, Huiszwaluwen en Roekenkolonies geïnventariseerd en is het juiste aantal neststenen voor Gierzwaluwen gerealiseerd. Ook een Oeverzwaluwenwand en de vogeleilandjes op de Emerput ("Vogelboulevard") zijn gerealiseerd.

Bestaande aandachtspunten, onderzoeken en tellingen worden voortgezet.

Coördinatie: Willem Veenhuizen

E-mail stadvogels@westbrabantsevwg.nl

Roofvogels

De werkzaamheden bestaan vooral uit veldonderzoek. Hiertoe behoort o.a. het verzamelen van broedgegevens door middel van nestkartering, waar toegestaan aangevuld met nestcontroles. Met toestemming van de terreineigenaar worden de nestjongen gewogen, gemeten en geringd om zo inzicht te krijgen in de conditie, overlevingskansen en verspreiding na het uitvliegen. De gegevens worden ingevuld op zogenaamde nestkaarten. Verder worden prooionderzoek, veeronderzoek en tellingen verricht. Daartoe behoort de jaarlijkse integrale telling van roofvogels, die met medewerking van ongeveer 20 leden (werkgroepleden en andere vrijwilligers) van de WBVwg wordt gehouden; hiervan wordt een verslag gepubliceerd in 't Hupke. Er zijn nestkasten voor de Torenvalk en voor de Slechtvalk opgehangen. Ook worden er jaarlijks twee roofvogelexcursies gegeven.

De werkgroep gaat door met genoemde activiteiten. Torenvalken en Slechtvalken worden nog steeds intensief gevolgd en waar het kan, wordt broedbiologisch onderzoek verricht.

De werkgroep bestaat uit ongeveer tien leden, soms ondersteund door andere leden.

Coördinatie: Raymond van Breemen

E-mail roofvogels@westbrabantsevwg.nl

Uilen

De werkgroep uilen tracht reeds jaren de stand van de uilen positief te beïnvloeden door het plaatsen van nestkasten op daartoe geschikt geachte plaatsen. De werkzaamheden zijn om deze kasten jaarlijks te inspecteren en eventueel schoon te maken. Uiteraard is het altijd wenselijk geschikte plaatsen door te geven aan de coördinator.

Door de specifieke eisen die de Steenuil aan zijn leefomgeving stelt, is bescherming erg moeilijk. De activiteiten van de werkgroep zijn er op gericht zo veel mogelijk van de bekende populaties in stand te houden. Met tellingen (o.a. door kastonderzoek) wordt een goed inzicht verkregen in de vogelstand. Rapportages (o.a. aan Sovon en Brabants Landschap) geschiedt door de coördinator. Door het ophangen van nestkasten (ca. 50 stuks) is de broedgelegenheid van de Steenuil uitgebreid.

Het gebied Breda is verdeeld in elf deelgebieden. In elk gebied werken een of meer mensen aan de bescherming van Steenuil en Kerkuil. In 2014 begon de werkgroep een broedvogelonderzoek naar de Ransuil. Deze soort doet het slecht en is zelfs op de rode lijst geplaatst. In dit project wordt nauw samengewerkt met het Kerkuilenoverleg Noord-Brabant.

Ook worden soms mogelijk interessante lezingen van andere verenigingen (bijvoorbeeld die op de jaarlijkse Uilendag van de Vlaamse Steenuilen Beweging) gevolgd.

De werkgroep bestaat uit een twintigtal leden.

Coördinatie: Martin van Leest

E-mail uilen@westbrabantsevwg.nl

Watervogels

Al vele jaren organiseert de WBVwg deze tellingen die gehouden worden op de zaterdag die het dichtste bij de 15e van de maand ligt in de maanden oktober t/m maart. Hierbij worden naast de watervogels ook roofvogels, steltlopers en bijzondere soorten geteld. Diverse telgroepen nemen ieder hun vaste telgebied onderhanden. De telgebieden liggen in Noordwest-Brabant. De tellingen worden deels te voet en per fiets verricht en deels vanuit een auto.

Deze tellingen zijn bijzonder geschikt voor nieuwe leden om de nodige ervaring op te doen met wintervogels. Aansluiten bij een telgroep is altijd mogelijk. De werkgroep (ruim 20 leden) volgt kritisch de plannen om het bestand zomerganzen te halveren.

Coördinatie: Vacant

E-mail watervogels@westbrabantsevwg.nl

Dintelse Gorzen

Deze telling is een onderdeel van een simultaantelling van het Krammer Volkerak (meer). Elke maand wordt op de zaterdag die het dichtst bij de 15e van de maand ligt door diverse groepen het gehele Krammer Volkerak geteld.

Wij verzorgen al vele jaren de telling van de Dintelse Gorzen, een prachtig natuurgebied.

Kun je een stevige wandeling van ongeveer vier uur en de weidse stilte aan, dan kun je je altijd aansluiten bij de telgroep.

Coördinatie: Ronald Buijnsters

E-mail dintelsegorzen@westbrabantsevwg.nl

Weidevogels

Gebied Weimeren: bescherming weidevogels en inventarisatie.

In het voorjaar van 2007 is gestart met deze werkgroep die zich bezighoudt met het beschermen van de nesten en jongen van weidevogels in het gebied Weimeren, boven Prinsenbeek. Naast het beschermen van de weidevogels wordt er door een aantal leden van de werkgroep ook een algemene broedvogelinventarisatie uitgevoerd.

Voor beginnende vogelaars is deze werkgroep ook geschikt. Ze bestaat uit ongeveer 15 leden.

Coördinatie: Agnes vd Sanden

E-mail weidevogels@westbrabantsevwg.nl

Rooskensdonk

In eerste instantie ging het bij deze werkgroep alleen om de vogelinventarisatie. Na verloop van tijd is hier echter het vogelbeschermingsaspect bijgekomen. De leden die deze activiteit uitvoeren zijn nu ook betrokken bij de instandhouding en verbetering van de habitat van de vogels in Rooskensdonk. Hierbij wordt samengewerkt met Staatsbosbeheer (SBB), o.a. voor het uitdiepen van de poelen. Ook het tegengaan van de jacht op de dijk langs de waterzuivering is een belangrijk aandachtspunt voor deze uit ongeveer 7 leden (inclusief ondersteuning) bestaande werkgroep.

De werkgroep wil in overleg treden met SBB ook kijken hoe de verruiging van Rooskensdonk tegen is te gaan. Ook wil ze samen met SBB en eventueel andere partijen naar mogelijkheden kijken een pomp te regelen om een voldoende waterpeil op Rooskendonk te verkrijgen en te handhaven.

Coördinatie: Cees Huijben

E-mail rooskensdonk@estbrabantsevwg.nl

Vierde Bergboezem

Deze werkgroep is opgericht in 2013 en telt ca. tien leden. Ze onderzoekt een gebied bestaande uit verschillende biotopen met een totaal oppervlak van ongeveer 85 ha ten zuiden van Terheijden. Vanaf het eerste jaar is niet alleen het gebied verkend, maar ook gestart met een tweetal vaste activiteiten: een maandelijkse algehele inventarisatie op de tweede zaterdag van de maand en een telling voor het broedvogelmonitoringproject in het oostelijk gedeelte.

Door de coronamaatregelen in 2020 werd de groep opgesplitst en werd vanaf november 2020 ook het westelijk deel geïnventariseerd. Nadat grotere groepen weer gevormd mochten worden, werd besloten om vanaf juli 2021 de 4e zaterdag van de maand het westelijk deel te inventariseren.

Ook aan deze werkgroep kunnen beginnende vogelaars goed deelnemen.

Coördinatie: Kees van der Krift

E-mail 4ebergboezem@westbrabantsevwg.nl

De Kamertjes

Ten Zuidwesten van het stadsdeel de Haagse Beemden ligt een natuurgebiedje genaamd "de Kamertjes". De WBVwg heeft dit gebied (2 ha.) sinds 1983 in beheer. Eigenaar is de gemeente Breda. Het gebied bestaat uit elzensingels, en slootjes en wordt omgeven door huizen, de geluidswal en de Arenberglaan. Bij de inrichting van de Haagse Beemden bleef dit natte gebiedje 'over'. Het was een zeer interessant gebied ten aanzien van de flora. De WBVwg heeft aangeboden het beheer op zich te nemen en in 1983 is hiertoe een overeenkomst getekend tussen de WBVwg en de gemeente Breda.

Het doel van de WBVwg was destijds om zich als groene vereniging ook daadwerkelijk bezig te houden met een stukje zichtbare natuur- en milieubescherming.

Het doel van het beheer is: het bewaren of zo mogelijk verhogen van de natuurwetenschappelijke waarde, dus het verhogen van de biodiversiteit van flora en fauna. Het gebied mag daarbij het vroegere karakter als kleinschalig weidegebied met elzensingels niet verliezen. De jaarlijks uit te voeren werkzaamheden door de werkgroep bestaan uit het schonen van de sloten, het periodiek afzetten van de elzensingels, het regelmatig beplanten van 'gaten' en het opnieuw uitgraven van dichtgeslibde c.q. verlandende sloten. Het maaien van de weilandjes is in handen van de Ecoploeg van de gemeente Breda. De werkzaamheden worden uitgevoerd door een groep vrijwilligers binnen de WBVwg genaamd: Werkgroep de Kamertjes. De werkzaamheden gebeuren in samenwerking met de coördinator kleine landschapselementen van Brabants Landschap. In principe wordt van september tot en met april iedere maand één zaterdagmorgen gewerkt.

De werkgroep bestaat uit een 16-tal leden.

Coördinatie: Jan Benoist

E-mail kamertjes@westbrabantsevwg.nl

Wilgen Knotten

De "knotwerkgroep" functioneert zelfstandig binnen de WBVwg, al wordt er nauw samengewerkt met de uilenwerkgroep. De uilenwerkgroep heeft elf deelgebieden en die indeling wordt gebruikt voor de knotwerkgroep. De coördinatoren van deze groepen zullen meestal degenen zijn die weten waar geknot moet worden en dit doorgeven aan de knotgroep. Het doel van de werkgroep is het in stand houden van het biotoop van de Steenuil. Knotwilgen zijn onontbeerlijk voor deze holenbroeder. Het onderhouden en aanplanten van knotwilgen is de belangrijkste taak van de knotwerkgroep (meer dan 10 leden). De werkzaamheden zullen op een aantal zaterdagen in het najaar en de winter worden uitgevoerd.

Deze werkgroep verzorgt tevens het onderhoud van de oeverwaluwand bij de Waterakkers.

Coördinatie: Vacant

Email knotwerkgroep@westbrabantsevwg.nl

IV Activiteiten

Inleiding

Het inventariseren van vogels om daarmee een bijdrage te leveren aan de bescherming van vogels is de belangrijkste taak binnen de WBVwg. Het betreft hier enerzijds gericht onderzoek binnen bepaalde gebieden/gemeenten/reservaten, anderzijds ook zogenaamde "losse waarnemingen", die ook zeer gewenst zijn. De meeste interessante waarnemingen, gedaan door de leden, worden geselecteerd door Hans van der Sanden en vermeldt in 't Hupke. De betreffende kaartjes zijn (digitaal) te verkrijgen op de website. Informatie over de specifieke tellingen vind je in het hoofdstuk Werkgroepen (III).

Maar er zijn nog meer activiteiten – die hierna worden beschreven – die niet door een werkgroep worden uitgevoerd.

Natuurbescherming en inventarisaties

Onze vereniging werkt mee aan diverse telonderzoeken. Zo zijn er een aantal tellingen in het kader van het broedvogelmonitoringproject (BMP). Dit gebeurt o.a voor Sovon (Samenwerkende Organisaties Vogelonderzoek Nederland), waar veel vogelonderzoek voor gedaan wordt.

De grootste gebieden voor onze vogelwerkgroep voor broedvogelonderzoek zijn:

- Kamertjes Breda
- Rooskensdonk
- Weimeren
- Vierde Bergboezem

De vereniging hielp op deze wijze mee aan de totstandkoming van de vogelatlas van Sovon.

De WBVwg heeft een archief met meer dan een half miljoen waarnemingen. Voor het inzenden van waarnemingen kunnen de leden van de WBVwg gebruik maken van waarneming.nl via de website van de WBVwg. Leden die aangesloten zijn bij Sovon, kunnen waarnemingen doorgeven via de website van Sovon: www.sovon.nl of doormiddel van een aantal apps beschikbaar gesteld door Sovon. Bij zeldzame soorten wordt aangeraden een omschrijving te geven of nog beter een ervaren vogelliefhebber erbij te halen.

Districtscoördinator Sovon kolonievogels en zeldzame vogels voor West-Brabant D15: Roland-Jan Buijs.

E-mail lsb.brabantwest@sovon.nl

Fenologie

Dit is het bijhouden van de terugkeer van de zomer(trek)vogels. Bijgehouden wordt op welke datum in het voorjaar de terugkerende vogel voor het eerst in onze omgeving wordt waargenomen. Deze lijst kan op de website geraadpleegd worden.

Coördinatie: Hans van der Sanden

E-mail sanden@hetnet.nl

Vogelwaarnemingenarchief

De WBVwg beschikt over een enorm aantal vogelwaarnemingen. Per 1 april 2016 waren dat al meer dan 612.489 waarnemingen, geteld vanaf de oprichting. Deze waarnemingen zijn (door de leden) bijeengebracht in de ruim 40 jaar dat de WBVwg bestaat. Momenteel zijn deze waarnemingen in een computerbestand opgenomen. Voor diverse doeleinden kunnen selecties uit het bestand worden gemaakt. Soms worden bestanden verkocht aan derden. Sinds 2009 wordt het merendeel van de waarnemingen gemeld via waarneming.nl.

Coördinatie: Hans van der Sanden

E-mail sanden@hetnet.nl

Archief

Op het Stadsarchief in Breda liggen archiefstukken van de WBVwg ter inzage. Het betreft o.a. alle correspondentie en kwartaalbladen, etc. vanaf de oprichting, met uitzondering van de laatste jaren. De jongste stukken zijn bij de secretaris.

Een overzicht van de inhoud van het archief is te vinden op de website van het Stadsarchief. De snelste manier is via de toegang ARC0560.

E-mail secretaris@westbrabantsevwg.nl

Cursussen

Cursus Vogels Herkennen

Doel van deze cursus

Deze cursus is voor leden van de WBVwg en andere belangstellenden die nog niet zo thuis zijn in de vogelwereld. Voor mensen dus die geïnteresseerd zijn in vogels maar nog niet voldoende basiskennis hebben. Met basiskennis bedoelen we het herkennen in het veld van tenminste 50 van de meest voorkomende vogelsoorten. Door deel te nemen aan de cursus ben je automatisch lid voor een jaar.

Van Vogels Kijken naar Waarnemen

Deze cursus is voor leden van de WBVwg en andere belangstellenden die reeds thuis zijn in de vogelwereld. Zij beschikken over de juiste basiskennis, dat betekent het kunnen herkennen in het veld van tenminste 50 van de meest voorkomende vogelsoorten. Zij die de cursus Vogels Herkennen hebben gevolgd beschikken over deze basiskennis. Doel van de cursus is dat deelnemers na afloop de nodige vaardigheden hebben opgebouwd om zelf vogels te kunnen herkennen. En dat zij daarmee ook een waardevolle bijdrage kunnen leveren aan het rapporteren van waarnemingen ten behoeve van natuurbescherming en inventarisatie.

Excursies bij de lessen

Na elke les, van beide cursussen, wordt een excursie gehouden op zaterdag of zondagmorgen volgend op de les naar een natuurgebied in de omgeving van Breda.

Waar en wanneer die precies zijn hoor je op de cursus. De excursies beginnen om 9.00 uur en eindigen uiterlijk om 12.00 uur. Tijdens zo'n excursie wordt speciaal aandacht besteed aan datgene wat behandeld is in de voorgaande lessen. Echter vogels zijn niet op bestelling waar te nemen, dus zal het voorkomen dat je sommige behandelde vogels niet zult waarnemen, maar mogelijk nog niet of al eerder behandelde vogels wel.

Coördinatie: Jan Benoist

E-mail cursussen@westbrabantsevwg.nl

Cursus vogelgeluiden

Veel waarnemingen van vogels zullen in eerste instantie plaatsvinden door het herkennen van hun geluid, omdat vogels vaak verscholen zitten in bosschages of riet/gras.

Binnen de WBVwg bestaat de mogelijkheid om deel te nemen aan vogelgeluidenexcursies. Deelname is echter wel beperkt tot een maximaal aantal personen die de cursus 'van kijken naar waarnemen' hebben doorlopen.

Coördinatie: Marjo Lips

E-mail: marjo.lips@planet.nl

Workshops

Wanneer aanleiding toe of behoefte aan is kunnen er workshops worden georganiseerd. Dit kan zowel door leden zelf, als wel door externen.

Excursies

Periodiek organiseert de WBVwg excursies waaraan belangstellenden kunnen meedoen. Men leert vogels het beste kennen door mee te gaan met meer ervaren vogelaars. Tevens raakt men op de hoogte van de verschillende manieren van tellen en inventariseren.

Informatie: bij de organisator (zie activiteitenagenda op de website via aanklikken van "activiteiten" bovenaan homepagina).

E-mail: zie activiteitenagenda.

Ledenbijeenkomsten/lezingen

De WBVwg organiseert – naast de informele nieuwjaarsbijeenkomst - in principe iedere twee maanden een bijeenkomst voor de leden. Elke lezing staat in het teken van vogels of onderwerpen, die gerelateerd zijn aan vogels. Deze lezingen zijn in de regel ook toegankelijk voor niet-leden.

Ook bestaat de mogelijkheid voor leden om deel te nemen aan lezingen van andere natuurverenigingen, m.n. de verenigingen die lid zijn van Natuurplein de Baronie. Direct vogelgerelateerde lezingen worden vermeld op de activiteitenagenda. Voor Andere lezingen zijn terug te vinden op de website van Natuurplein de Baronie.

Een aantal lezingen dragen een deskundigheidsbevorderend karakter. De ledenbijeenkomsten worden gehouden in Gemeenschapshuis "De Wegwijzer", Steendorpstraat 2 te Breda en beginnen doorgaans om 20.00 uur. De uitnodigingen staan op de website. Iedereen is welkom, ook geïnteresseerde niet-leden.

Coördinatie: Wilma Rasink en Mathilde Marijnissen

E-mail: lezingen@westbrabantsevwg.nl

Introductiebijeenkomsten nieuwe leden

De WBVwg tracht nieuwe leden in het begin wegwijs te maken binnen de vereniging. Hiertoe wordt een introductiebijeenkomst gehouden.

Coördinatie: PR-medewerker: Ineke Buijnsters

E-mail: publiciteit@westbrabantsevwg.nl

Evenementen

De WBVwg wil zoveel mogelijk de vogelbeschermingsgedachte uitdragen en doet dit onder andere door met een stand aanwezig te zijn bij vogel- en natuurgerichte activiteiten. De WBVwg beschikt hiertoe over mooie informatiepanelen en verschillend PR-materiaal.

Coördinatie: PR-medewerker: Ineke Buijnsters

E-mail publiciteit@westbrabantsevwg.nl

Ereleden

De vereniging heeft in haar statuten de bepaling opgenomen dat er ereleden benoemd kunnen worden. Deze ereleden worden voorgedragen aan de algemene ledenvergadering vanwege hun verdiensten voor de vereniging.

Er zijn drie ereleden, leden die vanaf de oprichting van de vereniging lid zijn: Huub Oome, Harry van Vugt en Willem Veenhuizen.

V Samenwerking

De WBVwg werkt op allerlei terreinen samen met andere organisaties. Deze organisaties en de vorm van samenwerking worden hierna toegelicht.

Buitenlandse organisaties

Polen. De WBVwg ging in het voorjaar 1998 op excursie in het Noordoosten van Polen. De excursie werd geleid door de voorzitter van de PTOOP (Noord-Poolse bond voor Vogelbescherming): Przemek Bielicki. Hij was het die de leden van de WBVwg enthousiast maakte voor haar projecten.

De PTOOP is een kleine, doch zeer professionele, natuurbeschermingsorganisatie.

Mede op verzoek van de WBVwg is er een periodieke Engelstalige nieuwsbrief.

Van tijd tot tijd (niet ieder jaar) wordt door een aantal leden een bezoek gebracht aan Polen om het contact goed te onderhouden.

Wil je meer weten over deze samenwerking of deze nieuwsbrief: laat het ons weten.

Coördinatie: Jan Benoist

E-mail polen@westbrabantsevwg.nl

Landelijke organisaties

Sovon (Samenwerkende Organisaties Vogelonderzoek Nederland).

Sovon is in Nederland een zeer vooraanstaande organisatie die onderzoek doet naar het verloop van de vogelstand in Nederland. Zij heeft daartoe reeds twee grote publicaties in boekvorm uitgegeven. De "Broedvogelatlas van Nederland" en de "Atlas van de Nederlandse Vogels". Dit zijn standaardwerken die geregeld worden geraadpleegd door iedereen die iets met vogels te maken heeft. Er wordt nu gewerkt aan een nieuwe Vogelatlas: de Atlas van de Nederlandse Vogels.

De WBVwg levert op verzoek ook kandidaatleden voor de ledenraad van Sovon.

Ambassadeur: Henk Sierdsema

E-mail henk.sierdsema@sovon.nl

www.Sovon.nl

Vogelbescherming Nederland. De WBVwg zou geen WBVwg zijn als niet werd samengewerkt met Vogelbescherming Nederland, lid van Birdlife International.

www.vogelbescherming.nl

KNNV. De WBVwg werkt samen met de Bredase afdeling van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, een vereniging voor veldbiologie.
www.knnv.nl

Vereniging Natuurmonumenten. Voor de Vereniging Natuurmonumenten worden maandelijks tellingen gedaan op de Dintelse Gorzen. Verdere samenwerking op verzoek.
www.natuurmonumenten.nl

Regionale organisaties

Samenwerking natuurverenigingen in Natuurplein de Baronie. Op de Algemene Vergadering van maart 2016 is door de leden groen licht gegeven aan het bestuur om de samenwerking met andere natuurverenigingen verder uit te werken op basis van een aantal goed omschreven punten, waarbij de autonomie van de vereniging gewaarborgd blijft. Een aantal samenwerkende verenigingen (waaronder de WBVwg) hadden al sinds 2013 wekelijks overleg op Bezoekerscentrum Wolfslaar. Streven was om tot een meer gestructureerde en effectievere vorm van samenwerking te komen. Gekozen is voor een federatie van verenigingen met de naam "Natuurplein de Baronie", opgericht einde 2016. Naast de WBVwg zijn hierbij de volgende verenigingen betrokken: IVN Mark&Donge, KNNV Breda, Natuur- en Milieuvereniging Markkant, Bijenhouders collectief, Mark&Leij en Natuur en Landschapsvereniging Gilze-Rijen (NLGR).

Natuurplein de Baronie is een federatie van natuurverenigingen in de Baronie van Breda met als doel het beschermen van natuur en de leefomgeving. Daartoe overlegt het bestuur van Natuurplein de Baronie met regelmaat met de gemeente Breda, Staatsbosbeheer en het Waterschap en waar mogelijk met project ontwikkelaars. Doel is om vroegtijdig kansen voor natuur en vogels onder de aandacht van overheden en bedrijven te brengen en tevens tijdig te ageren tegen voorgenomen initiatieven die de natuur en leefomgeving aantasten. Dit gebeurt door middel van overleg en beleidsbeïnvloeding en in het uiterste geval door het voeren van procedures. Krachtenbundeling door samenwerking met andere groene groepen wordt hierbij steeds meer nagestreefd. Het ruimtelijke beleid wordt gevolgd om de belangen van de natuur, voor ons speciaal de vogels, te behartigen. Sturend voor de ruimtelijke ordening zijn het Rijksbeleid en het provinciale beleid. Het laatste is vastgelegd in de provinciale Verordening Ruimte. De gemeente maakt bestemmingsplannen, die het enige juridische instrument zijn voor belanghebbenden, waarin ruimtelijke functies zijn vastgelegd. Daarmee wordt bedoeld: wonen, natuur, landbouw, industrie e.d., dus gebruiksvormen die iedereen wel kent.

Voor het tot stand komen van deze plannen en planregels zijn bepaalde procedures afgesproken waarbij de burger en dus ook de West Brabantse Vogelwerkgroep rechten heeft om haar zienswijze of bezwaar ter kennis van de gemeente te brengen. De gemeente Breda ziet de natuurorganisaties inmiddels als vaste aanspreekpartner en nodigt de verenigingen uit voor deelname aan een klankbordgroep. Er is daartoe regelmatig overleg met de gemeente Breda via gesprekken met de wethouder en vertegenwoordigers van de verenigingen. Ook kunnen er projecten zijn waarbij andere contacten en acties noodzakelijk zijn, zoals bij de plannen voor het nieuwe 380 kV hoogspanningstracé in West-Brabant en de windturbines langs de A16. Het bestuur van Natuurplein de Baronie kan zich laten adviseren door personen en groepen. Binnen Natuurplein de Baronie is er daartoe een Werkgroep Leefomgeving

werkzaam. Daarnaast kan er bij ideeën over ontwikkelen nieuwe natuurgebieden op oproep basis een werkgroep natuur bijeengeroepen worden.

E-mail : secretaris@natuurpleindebaronie.nl

BMF. De WBVwg is als vereniging lid van de Brabantse Milieufederatie (BMF). De BMF volgt het natuur- en milieugebeuren binnen de provincie kritisch.

Contactpersoon: secretaris

E-mail secretaris@westbrabantsevwg.nl

www.brabantsemilieufederatie.nl

VIB. In het verleden werkte de WBVwg samen met andere vogelwerkgroepen in West-Brabant door middel van de Stichting Samenwerkingsverband West Brabantse Vogelwerkgroepen, de SWEV. Eenmaal per jaar in februari/maart wordt een contactdag, georganiseerd door en bij een van de aangesloten groepen. Het programma bestaat uit lezingen en een middagexcursie. De laatste keer van de SWEV was in 2016, waarna het SWEV formeel is opgeheven en haar doelen en activiteiten zoveel mogelijk zijn overgenomen door het VIB, de stichting "Vogels in Brabant".

Aangesloten groepen bij het voormalige SWEV waren:

- WBVwg Bergen op Zoom.
- NNV-WBVwg Roosendaal
- WBVwg Zundert
- WBVwg Etten-Leur
- Madese Natuurvrienden
- Natuurvereniging Ken en Geniet Dongen
- West Brabantse WBVwg Breda
- Altenatuur
- IVN Mark&Donge

Contactpersoon VIB: Henk Sierdsema, Piet van Iersel

E-mail henk.sierdsema@sovon.nl

Website www.brabantsevogels.nl

Brabants Landschap. De leden die werken aan het onderhoud van de Kamertjes zijn verzekerd via Brabants Landschap. Tevens heeft de kamertjesgroep gereedschap in bruikleen van het Brabants Landschap. Een en ander verloopt via de coördinator kleine landschapselementen. Voor West-Brabant is dat Carlo Braat.

www.brabantslandschap.nl

Bezoekerscentrum Wolfslaar. De WBVwg kan gebruik maken van de kennis en diensten van het Bezoekerscentrum Wolfslaar (voorheen: MEC). Hier zijn ruimten beschikbaar voor bijeenkomsten, er is een bibliotheek, er is lesmateriaal enzovoort. De WBVwg doet ook mee met sommige door het Bezoekerscentrum georganiseerde activiteiten.

www.bcwbreda.nl

Vogelrevalidatiecentrum. In Zundert is een van de grootste vogelrevalidatiecentra van Nederland gevestigd. De vogels worden, indien mogelijk, beter gemaakt en terug in de natuur geplaatst.

Het Vogelrevalidatiecentrum heeft een netwerk van medewerkers die kunnen worden ingeschakeld voor het ophalen van gewonde of zieke vogels.

Verdere Informatie: via Jan Benoist of Hans van der Sanden.

Gegevens Vogelrevalidatiecentrum Zundert (VRC):

Luitertweg 14, Zundert, telefoon (076) 597 41 65

www.vrczundert.nl

Bij het revalidatiecentrum horen een natuurbelevingswinkel en een educatief centrum.

In de natuurbelevingswinkel verkoopt men veel voor vogels en vogelaars, o.a. boeken, vogelhuisjes en kijkers. Ook geeft men hierbij een goed advies en goede service.

<https://vrczundert.nl/winkel/>

Staatsbosbeheer Breda. De werkgroepen Weidevogels, Rooskensdonk en Vierde Bergboezem werken nauw samen met Staatsbosbeheer. Ook doen we BMP tellingen in verschillende gebieden van SBB.

www.staatsbosbeheer.nl

Contactpersoon voor de WBVwg is Bart Weel

b.weel@staatsbosbeheer.nl

Provincie Noord Brabant. De WBVwg levert telgegevens over watervogels aan de Provincie Noord Brabant t.b.v. hun inventarisatie en beheer.

VI Communicatie

Website

De WBVwg heeft sinds 2000 een eigen website: www.westbrabantsevwg.nl.

Waarnemingen kunnen via het register van waarneming.nl op de website worden aangemeld. De verzamelde waarnemingen zijn in maandoverzichten beschikbaar (laatste overzicht op de website te raadplegen).

Webredactie: Ger Duijf

E-mail website@westbrabantsevwg.nl

Nieuwsbrief

Maandelijks wordt er een digitale nieuwsbrief verspreid onder de leden.

Aankomende activiteiten en actuele zaken worden onder de aandacht gebracht.

Coördinatie: Ger Duijf

E-mail nieuwsbrief@westbrabantsevwg.nl

Verenigingsblad 't Hupke

In het begin gaf de WBVwg periodiek een mededelingenblad uit. In 1979 is de vereniging overgegaan tot een kwartaalblad, genaamd 't Hupke.

Hupke is de streeknaam voor de Steenuil. 't Hupke wordt verspreid onder de leden en regionale bibliotheken en archieven. Dit kwartaalblad wordt door en voor leden gemaakt.

Redactie: Martin van Leest en Jan Benoist

E-mail redactie@westbrabantsevwg.nl

Public Relations en Communicatie

De WBVwg tracht regelmatig bekendheid te geven aan haar activiteiten, met als doel het werven van nieuwe leden en het vergroten van de naamsbekendheid.

De ledenbijeenkomsten staan bijna altijd open voor alle geïnteresseerden.

Coördinatie: Ineke Buijnsters

E-mail publiciteit@westbrabantsevwg.nl

Facebook

Sinds april 2013 is de WBVwg ook te volgen op facebook

<https://www.facebook.com/WestBrabantseVogelwerkgroep>

Coördinatie: Ineke Buijnsters
E-mail publiciteit@westbrabantsevwg.nl

VII Activiteitenplan, Statuten en Huishoudelijk Reglement

De activiteitenagenda is te vinden op de website onder 'activiteiten'.
Voor de volledige teksten van de Statuten en het Huishoudelijk Reglement:
zie [website](#)